

**PSALMUS**  
**TRIGESIMUS.**  
**SECUNDUS.**

Psalmsus David,

- E**xultate justi in Domino; rectos decet collaudatio.

**C**onfitemini Domino in cithara; in Psalterio decem chordarum psallite illi.

**C**aprate si canticum novum; bene psallite ei in vociferatione.

**Q**ui rectum est verbum Domini, & omnia opera eius in fide.

**D**iligit misericordiam, & judicium; misericordia Domini plena est terra.

**V**erbo Domini coeli firmati sunt: & spiritu oris ejus omnis virtus eorum.

**C**ongregans sicut in utre aquas maris ponens in thesauris abyssos.

**T**imeat Dominum omnis terra: abeo autem conmoverunt omnes inhabitantes orbem.

**Q**uoniam ipse dixit, & facta sunt: ipse mandavit, & creata sunt.

**D**ominus dissipat consilia gentium: reprobat autem cogitationes populorum, & reprobat consilia principum.

**C**onsilium autem Domini in eternum manet cogitationes cordis ejus in generatione, & generatione.

**B**eata gens, cuius est Dominus, Dens ejus, populus, quem elegit in hereditatem sibi.

**D**e celo respexit Dominus: vidit omnes filios hominum.

**D**e preparato habitaculo suo respexit super omnes, qui habitant terram.

**Q**ui fixit ligillat' corda eorum: qui intelligit omnia opera eorum.

**N**on salvatur rex per multam virtutem: & gigas non salvabitur in multitudine virtutis sua.

**F**allax equus salutem: in abundancia autem virtutis suae non salvabitur.

**E**cce oculi Domini super metuentes eum: & in eis, qui sperant super misericordia ejus.

**U**t eruant a morte animas eorum: & alat eos in fame.

**A**nima nostra sustinet Dominum: quoniam adiutor, & protector noster est.

**Q**ui in eo labitur cor nostrum: & in nomine sancto ejus speravimus.

**F**iat misericordia tua Domine super nos quemadmodum speravimus in te.

**M**achus, Theodosius, Quintus auctor, & (τὸ Δωδεκάτον) dumtaxat. Hoc vobis est retinere correctioribus editionis LXX, quod recitat quoque Augustinus ac recipit. At in emendata Latina editione est id, quod expressi, Psalmus David.

---

**A R G U M E N T U M .**

**A**rgumentum cum praecedente Psalmorum exum est, priuiter verbis ultimis, ut idcirco videri possit opus alio circulo non suffice: & iuxta Canonem Hymnorum idem accidit cuiuslibet Psalmi, qui carrens titulum colloca tur post aliud qui cum habet. Eusebius affirmat, que in hoc Psalmio proferantur, ad eorum perlonam referri, de quibus ibi dictum est, Beati, quorum remissione sunt iniquitates, &c. Ut quemadmodum latet fons iusti in Domino, ita hic statim in principio exultare in eodem & eundem laudare. Sive respectus habitus fuerit ad priorem Psalmum, perlonaque, five non, fatis confitari, exhortationem in isto Psalmo esse ad homines justos, ut laudent Deum proper eximiam potentiam ejus, providentiam, bonitatem, & quod Theodosius notat Antiochenus, ut priuiter bonis non fidant, sed auxilium Dei cunctis rubris praefatius habeant. Si nullum etiam Propheta, ut innuit Basilius in homilia, vindetur ob rem aliquam maximè gravam, quam à Deo excepit, in eo exultare. Item in Commentario, ac Theodosius, Euthymius, Nicæphorus, existimat pertinere Psalmum ad tempora Ezechiel, aque exhortari iustos, ut laudent Deum. quod Aliyros destruxerit. Sed prius illud multo melius.

Non relquo quia citatus Nyssenus per paraphrasem brevem de Christo explicat. Sed nonput sensum placuisse literalem esse, neque propter istam causam titulum, sive inscriptionem ab Hebreis hinc adaptatum esse. Nec solius gentis Hebraeorum beatitudinem placet esse Psalmi materia, ut Cajetanus voluit, quam tempore Davidis habuerit. Athanasius communem scribit Marcelino Psalmum hunc esse, ubi psallere cum multis cupiat, congregatis ad recti, & integræ vita hominibus. Ecclesiæ hunc recitat in Officio de pluribus Martyribus.

---

**V**ers. 1.) Exultate justi in Domino: rectos decet collaudatio.

**I**nuit Justos principiū, ac per te ad laudandum Deum, qui sunt etiam recti, de quibus actum extre mō priore Psalmo. Recti diligunt Deum, & iisque placet Deus: quod autem placet, laudatur liberter, Regnus est Dominus: & a similibus laudari vult: habitan tibus enim eis: bonus ille est Deus; laudabun

Palmer, David -

**B**IBLIA Latina correcta rejecerunt quod in aliis Latinis erat, *In finem, &c.* & Graeca quod in Græcis. *Ἄριστος τὸν Δαῦδ̄ δὲν ἤρα πρὸς Εὐαγγέλιον* Psalmus Davidis *τίνει τίτλον αὐτὸν Ηβραῖον*. Theodor. tradit. Lxx. scripsit: *No quars inscriptionis explanationem, quando quidem cingulum minime inventum;* Basilius eadem verbis reg.



Sermonem pro verbo usurpat Psalterium Roma-A que Psaltes noster cantaturum illi misericordiam, & num, Augst. Cassiod. Hieron. in Commentario. Sed iudicium. Lege dicta Psalmus vigesimo quarto: Vni-  
nimiris hoc affectant recentiores potissimum Haretici, etiam quum de secunda Trinitatis persona mentio fit: verso 10.  
ab operibus Dei: Rebus um sif Verbum Domini, & veritas; & Dilectis verso 10.  
& rebus Dominis.

Diligit misericordiam, & indicium.) Hieron. Justitia, & iudicium, פְּשָׁעַת יְהוָה sedakah umischpat. Sed primum nomen non ratiō p̄i חֶסֶד obediat punitus: & vice verba nomen iustitia uia patrum pro misericordia, ut aliquoties obseruavimus. Si resineretur iustitia in propria significacione, lensus esset de bonitate voluntatis divina ex parte iustitiae: in lequenti membro ageretur de eadem bonitate ex parte misericordie.

Theodosius diligere pro inesse dicti nota, quasi verens Deo a morem iudicis, & iustitiae vindicantis tribuere, alienum opus, & perigrinum a Dōc vocat illas p. Didymus eadem fortassis de causa doctri diligit misericordiam a Deo per te, & propter bonitatem propriae: iudicium autem alium, ut vindicat a multorum iniuria, & contumelie virtutem. At quid eodem contextu diligendi verbum hic amplectitur, & Psalmus decimo q̄ dicitur quid justus verso 7. verso 8. verso 9. verso 10. verso 11. verso 12. verso 13. verso 14. verso 15. verso 16. verso 17. verso 18. verso 19. verso 20. verso 21. verso 22. verso 23. verso 24. verso 25. verso 26. verso 27. verso 28. verso 29. verso 30. verso 31. verso 32. verso 33. verso 34. verso 35. verso 36. verso 37. verso 38. verso 39. verso 40. verso 41. verso 42. verso 43. verso 44. verso 45. verso 46. verso 47. verso 48. verso 49. verso 50. verso 51. verso 52. verso 53. verso 54. verso 55. verso 56. verso 57. verso 58. verso 59. verso 60. verso 61. verso 62. verso 63. verso 64. verso 65. verso 66. verso 67. verso 68. verso 69. verso 70. verso 71. verso 72. verso 73. verso 74. verso 75. verso 76. verso 77. verso 78. verso 79. verso 80. verso 81. verso 82. verso 83. verso 84. verso 85. verso 86. verso 87. verso 88. verso 89. verso 90. verso 91. verso 92. verso 93. verso 94. verso 95. verso 96. verso 97. verso 98. verso 99. verso 100. verso 101. verso 102. verso 103. verso 104. verso 105. verso 106. verso 107. verso 108. verso 109. verso 110. verso 111. verso 112. verso 113. verso 114. verso 115. verso 116. verso 117. verso 118. verso 119. verso 120. verso 121. verso 122. verso 123. verso 124. verso 125. verso 126. verso 127. verso 128. verso 129. verso 130. verso 131. verso 132. verso 133. verso 134. verso 135. verso 136. verso 137. verso 138. verso 139. verso 140. verso 141. verso 142. verso 143. verso 144. verso 145. verso 146. verso 147. verso 148. verso 149. verso 150. verso 151. verso 152. verso 153. verso 154. verso 155. verso 156. verso 157. verso 158. verso 159. verso 160. verso 161. verso 162. verso 163. verso 164. verso 165. verso 166. verso 167. verso 168. verso 169. verso 170. verso 171. verso 172. verso 173. verso 174. verso 175. verso 176. verso 177. verso 178. verso 179. verso 180. verso 181. verso 182. verso 183. verso 184. verso 185. verso 186. verso 187. verso 188. verso 189. verso 190. verso 191. verso 192. verso 193. verso 194. verso 195. verso 196. verso 197. verso 198. verso 199. verso 200. verso 201. verso 202. verso 203. verso 204. verso 205. verso 206. verso 207. verso 208. verso 209. verso 210. verso 211. verso 212. verso 213. verso 214. verso 215. verso 216. verso 217. verso 218. verso 219. verso 220. verso 221. verso 222. verso 223. verso 224. verso 225. verso 226. verso 227. verso 228. verso 229. verso 230. verso 231. verso 232. verso 233. verso 234. verso 235. verso 236. verso 237. verso 238. verso 239. verso 240. verso 241. verso 242. verso 243. verso 244. verso 245. verso 246. verso 247. verso 248. verso 249. verso 250. verso 251. verso 252. verso 253. verso 254. verso 255. verso 256. verso 257. verso 258. verso 259. verso 260. verso 261. verso 262. verso 263. verso 264. verso 265. verso 266. verso 267. verso 268. verso 269. verso 270. verso 271. verso 272. verso 273. verso 274. verso 275. verso 276. verso 277. verso 278. verso 279. verso 280. verso 281. verso 282. verso 283. verso 284. verso 285. verso 286. verso 287. verso 288. verso 289. verso 290. verso 291. verso 292. verso 293. verso 294. verso 295. verso 296. verso 297. verso 298. verso 299. verso 300. verso 301. verso 302. verso 303. verso 304. verso 305. verso 306. verso 307. verso 308. verso 309. verso 310. verso 311. verso 312. verso 313. verso 314. verso 315. verso 316. verso 317. verso 318. verso 319. verso 320. verso 321. verso 322. verso 323. verso 324. verso 325. verso 326. verso 327. verso 328. verso 329. verso 330. verso 331. verso 332. verso 333. verso 334. verso 335. verso 336. verso 337. verso 338. verso 339. verso 340. verso 341. verso 342. verso 343. verso 344. verso 345. verso 346. verso 347. verso 348. verso 349. verso 350. verso 351. verso 352. verso 353. verso 354. verso 355. verso 356. verso 357. verso 358. verso 359. verso 360. verso 361. verso 362. verso 363. verso 364. verso 365. verso 366. verso 367. verso 368. verso 369. verso 370. verso 371. verso 372. verso 373. verso 374. verso 375. verso 376. verso 377. verso 378. verso 379. verso 380. verso 381. verso 382. verso 383. verso 384. verso 385. verso 386. verso 387. verso 388. verso 389. verso 390. verso 391. verso 392. verso 393. verso 394. verso 395. verso 396. verso 397. verso 398. verso 399. verso 400. verso 401. verso 402. verso 403. verso 404. verso 405. verso 406. verso 407. verso 408. verso 409. verso 410. verso 411. verso 412. verso 413. verso 414. verso 415. verso 416. verso 417. verso 418. verso 419. verso 420. verso 421. verso 422. verso 423. verso 424. verso 425. verso 426. verso 427. verso 428. verso 429. verso 430. verso 431. verso 432. verso 433. verso 434. verso 435. verso 436. verso 437. verso 438. verso 439. verso 440. verso 441. verso 442. verso 443. verso 444. verso 445. verso 446. verso 447. verso 448. verso 449. verso 450. verso 451. verso 452. verso 453. verso 454. verso 455. verso 456. verso 457. verso 458. verso 459. verso 460. verso 461. verso 462. verso 463. verso 464. verso 465. verso 466. verso 467. verso 468. verso 469. verso 470. verso 471. verso 472. verso 473. verso 474. verso 475. verso 476. verso 477. verso 478. verso 479. verso 480. verso 481. verso 482. verso 483. verso 484. verso 485. verso 486. verso 487. verso 488. verso 489. verso 490. verso 491. verso 492. verso 493. verso 494. verso 495. verso 496. verso 497. verso 498. verso 499. verso 500. verso 501. verso 502. verso 503. verso 504. verso 505. verso 506. verso 507. verso 508. verso 509. verso 510. verso 511. verso 512. verso 513. verso 514. verso 515. verso 516. verso 517. verso 518. verso 519. verso 520. verso 521. verso 522. verso 523. verso 524. verso 525. verso 526. verso 527. verso 528. verso 529. verso 530. verso 531. verso 532. verso 533. verso 534. verso 535. verso 536. verso 537. verso 538. verso 539. verso 540. verso 541. verso 542. verso 543. verso 544. verso 545. verso 546. verso 547. verso 548. verso 549. verso 550. verso 551. verso 552. verso 553. verso 554. verso 555. verso 556. verso 557. verso 558. verso 559. verso 560. verso 561. verso 562. verso 563. verso 564. verso 565. verso 566. verso 567. verso 568. verso 569. verso 570. verso 571. verso 572. verso 573. verso 574. verso 575. verso 576. verso 577. verso 578. verso 579. verso 580. verso 581. verso 582. verso 583. verso 584. verso 585. verso 586. verso 587. verso 588. verso 589. verso 590. verso 591. verso 592. verso 593. verso 594. verso 595. verso 596. verso 597. verso 598. verso 599. verso 600. verso 601. verso 602. verso 603. verso 604. verso 605. verso 606. verso 607. verso 608. verso 609. verso 610. verso 611. verso 612. verso 613. verso 614. verso 615. verso 616. verso 617. verso 618. verso 619. verso 620. verso 621. verso 622. verso 623. verso 624. verso 625. verso 626. verso 627. verso 628. verso 629. verso 630. verso 631. verso 632. verso 633. verso 634. verso 635. verso 636. verso 637. verso 638. verso 639. verso 640. verso 641. verso 642. verso 643. verso 644. verso 645. verso 646. verso 647. verso 648. verso 649. verso 650. verso 651. verso 652. verso 653. verso 654. verso 655. verso 656. verso 657. verso 658. verso 659. verso 660. verso 661. verso 662. verso 663. verso 664. verso 665. verso 666. verso 667. verso 668. verso 669. verso 670. verso 671. verso 672. verso 673. verso 674. verso 675. verso 676. verso 677. verso 678. verso 679. verso 680. verso 681. verso 682. verso 683. verso 684. verso 685. verso 686. verso 687. verso 688. verso 689. verso 690. verso 691. verso 692. verso 693. verso 694. verso 695. verso 696. verso 697. verso 698. verso 699. verso 700. verso 701. verso 702. verso 703. verso 704. verso 705. verso 706. verso 707. verso 708. verso 709. verso 710. verso 711. verso 712. verso 713. verso 714. verso 715. verso 716. verso 717. verso 718. verso 719. verso 720. verso 721. verso 722. verso 723. verso 724. verso 725. verso 726. verso 727. verso 728. verso 729. verso 730. verso 731. verso 732. verso 733. verso 734. verso 735. verso 736. verso 737. verso 738. verso 739. verso 740. verso 741. verso 742. verso 743. verso 744. verso 745. verso 746. verso 747. verso 748. verso 749. verso 750. verso 751. verso 752. verso 753. verso 754. verso 755. verso 756. verso 757. verso 758. verso 759. verso 760. verso 761. verso 762. verso 763. verso 764. verso 765. verso 766. verso 767. verso 768. verso 769. verso 770. verso 771. verso 772. verso 773. verso 774. verso 775. verso 776. verso 777. verso 778. verso 779. verso 780. verso 781. verso 782. verso 783. verso 784. verso 785. verso 786. verso 787. verso 788. verso 789. verso 790. verso 791.

444  
scere nisi per Verbum suum, & Amorem productum. A hoc, atque à Deo, idest, à Patre esse, quod dicimus procedere. Propter hanc interdum vocatur Spiritus Patris, nonnumquam Fili, sive Christi, & quia ute-  
ritur ex principiū illius, & quidem unicū, ut Au-  
gustinus dicit, rationeque Thomae de dar, quia Pa-  
ter, & Filius in omnibus unum iunt, in quibus non di-  
fingunt inter eos relationes oppositi, in hoc autem,  
quod est esse principium Spiritus sancti, non opponun-  
tur, relative.

**Origenes** h[ab]uit p[ro]m[on]ta. **Genes** resp[on]sa, p[re]m[on]ta.  
fenum, qui perfonarum prae[m]eritum diftinctione  
de qua tamen etiam meminit, explicat, celos. Dein  
firmitas e[st]e, non fecus, ac dicimus, inquit, di-  
mum adificarem[us] sive ratione illa, que est fabri-  
candum aedium, & navium compactam fuisse ratio-  
illa, que est ars fabricandorum navium. Addit ratione  
nominiis firmamentis, ut de coelo proprie[te] dicitur (q[ui]  
opinio nonnullorum est, ut alia memini) quod am-  
bitus fluxum, & eam facilitatem flendi, quam ce-  
ra inferiora.

**Cyrillus Alexandr. K., firmas celos declarat iove-  
k. de Trip. & continere, uidentur qui corruptibiles ex iuste,  
in nihilum recurrere minantur. Ex quo tam non  
quitur, physice atque ex principiis intrinsecis cor-  
peibus scie, ut sunt res haec inferiores. Verum de  
questione alias. Peculiari ratione, firmas celis  
buta dicunt, quia ex eorum confitanti motu pend-  
inferiora, & ordinatione Dei perlegerat dies, q  
pp. 112-9. niam omnis servienti*l*, uerque servire constanter  
sunt.**

**Sen.** alio mystico Augustinus cum aliis multis  
Gregorius **m.**, celos volvunt esse Apostolos, quos et  
vidimus Psalmo **XVIII. n.**, sic a plurimis cognomi-  
**m. 17. 14. 15.** panter. Per istos celos dicuntur complutam terram, &  
**Celi pro-** misericordia Domini repletam, quando iustus Christus  
**Apostolis,** praedicta est ubique potentia in remissionem  
**n. vers. 2.** peccatorum usq; ad inducis virtute ex alto, ac velut ovum  
**olimque 48.** in medio laporum q; nihil timulentibus lupos, sed spiritum  
**p. 14. 2. 49.** patris qui in ipsis erat, loquentibus, liberisque post ipsius  
**q. 14. 2. 3.** linguis, reponendibus, obcedere oportere Deo non posse  
**1. 17. 9.** hominibus, & gaudientibus quod pro nobis  
**l. cap. 4. 49.** Iudiciis habent esset contumeliam pati.  
**l. 10. 1. 10.** Filiosque hunc locum explicat de Angelis, qui firmi

Basilii ex-  
positio  
nem & adi-  
tum. 5. Cate-  
chismus  
nomine  
quod intel-  
ligat Didy-  
mas.  
x. cap. 15. qui coelestis, nempe Christi, imagine feruntur.  
47. 98. chalii Papa I. placuit hoc symbolum, Verba L.

*Y. Cuscom  
Baron tom  
13. Annal.  
Pachalici  
Tape sym  
bojanum.*

*et formans suis.  
Spiritu oris ejus.) Poros Basilius, & Apollinaris  
trem videntur intelligere, ex quo Spiritus sanctus  
cedat, sicut & ex eodem ore verbum, quod inqui-  
lius, etiam ubi dicitur, *verbum oris*, & *formans*  
*oris*, ut apud Apollinarem, tamquam spiritus, & flatus  
consideratur: nec tantum propterea, maxime B.  
cursus Hæreticus, non procedere nisi a Patri  
Hermes, &c. a. cent. 2, licet omittere dictum  
exp. 7.6.3.*

*oris*, tamen *Spiritus istum dicit est sermonis*

*Vers. 7.) Congregans sicut in utre aquas maris : ponens  
in thesauris abyssos.*

**P**otentiam Deus non in eis tantum habet, quibus licet cor  
dendis declaravit, sed etiam in eo, quod moles aqua-  
rum, quibus operiebat initio terra undique, ac perti-  
gebant usque ad celum, tanta profundita coegerit, & abdi-  
dit in exercitu loca, & profundiora, quante ure-  
num implet quis aqua, aut in area, loculive pecunia  
recondit: quem autem liberabit, eisdem aquas foras ed-  
erit poterit, ut in diluvio contigit x.

& ab *mum*, legendo, *sicut utrem*, *marc* *venit* *utrum* *exsuar*

**A** & in sermonis oris illius sicut exceptoria aquarum. Pro congerie, sive acrois. Graeca vox εἰδηστικά, pro exceptoriis, ἀπόστολος χαρά: qui synonymam significacionem habent cum theuriis. Autem videtur de mari Rubro & de Jordane, de quibus dixi, ubi scitio de regnis divisis ac elevatis instar aceris, fixeque confitentibus, propriis transiit Hebreorum

*Aquas maris*) Etiam alias aquas: Sed copiosiores sunt maris, & quandoque quælibet ingens aquarum copia vocatur mare.

vis aqua utræ, atque vale conuenit non emundatur; ne  
qua maris copia termino quadam circumcludatur  
de quo nemp Job & Jeremias & alius Psalmus \*) ne  
egredi permittatur. Addit. significari, quod advocans  
Deum aquam maris, eam super omnem terram per im-  
presum quib[us] tamquam utre conuenienter effundit,  
quæ ex utre prius hantum. Meminit de his omnibus  
diciendi modis Euthymius. Egimus Psalmum XXIIII.  
de dispositione aquæ, accresce; si ne aqua sublimior,  
quam terrena.

*Mystice uter novus Ecclesia est, complectens multitudinem populorum tamquam vinum novum, ut placet Hinc & Caffredo, quod dicitur de Ecclesiis.*

et Hieron. & Cithedor. vel, sicut utrum aqua misericordia fuit persecutores a mari jam inter Christianos non audentes seire, quamvis inter mortalem pellim fremane, ut augustinus. Ruffinus. Gregorius, b. In abyssis, ut theurus indem vel divina mysteria, iudicis, confusa circa poenas, praemia, tentationes, consolations hujus quoque vita, vel profundam Scripturam accipiunt, qui dicitur etiam in patres aliis, quod ab aliis non potest esse, ut catenae, gemmas, vala, &c. & per metaphoram alas, thelauros nivis, & grandinis x: præterea ventorum y, & arenarum z: item linivæ mortales, & potentia b: & sapientia, & scientia reperimus in divinis literis.

Abyssus vox est quoque Graeca, perperam deducta ab (a) privativa, & (b) (c) quod sic ab ipso fundato vel in his, id est, canore, & deinceps Thomas &

& altitudo divitiarum Dei. Euthym. Apostolos vocat thelauros, neque cultores profundissimorum Fidei mysteriorum. Anafalitas Synaita. Ecclesiæ ubi  
Hugo notat. Si dicitur, quod carcer non possit tenacere.  
idei, fundo; aut quod nemo illius dñe & p̄sa, id est,  
huius secesserit. Et dicitur, quod carcer non possit  
tenacere. Cetera deinde.

*mysteriorum. Anasias Synaxis, Ecclesiæ, ubi au-  
tem & argumentum scripturae reponitur, margarita la-  
cramentorum: ubi varia dancr talents: ubi recon-  
ditio Gentium abyssi, qui prius erant offensæ tem-  
breis, & dant vocem suam, gloriificantur Deum,  
qui ipsi gloriam illuminavit, & dissolvit astutitudinem phan-  
tasmagoriae genitibus: ipsius idololatriæ. Amplificat Hugo tro-  
pologiam de tribulacionib; quæ Deus comprimit, pro-  
potabiles reddit, ut peccati suim extinguit. Ec-  
clesiam totam Thomas utrum dicit docet propter ini-  
tatem, & quia vocantur aedam homines, ut mor-  
tificent membra sua, sicut uter confitit ex pelle  
mortui animalis.*

*Congregans* videlicet est. Quia prioribus verbis plurimum videtur facta mentio, nempe perfonatum, ut vidi-  
mus, colligit Galatinus ex hoc participio numeri  
singularis, ex quo alio, *ponens*, in tribus perfonis auctor  
Deum. Tempus praesens indicat, quod Deus uique  
modo operatur, factice quod jam dudum fecit. Nec  
ver tamen id quisquam deinceps miraculo, quin si  
demonstratum terram aqua esse altorem, & naturali-  
ter plura non dilupet, ideo ita dicit Deum con-  
stante, inquit, dæmonia non evaderent, sed digno-  
precipito demergerentur. Quidquid sit de Dæmo-  
niis, quæ ab his forsan infernum ipsum intellige-  
bant, valde communis est ab his tradita notio, quam  
omisisti alius Iudorus & ita clarissim expouit: Abys-  
sus profundus et aquatum impenerabilis, five speluncæ  
aquaum latentum, de quibus fontes, & flamus pro-  
cedunt, vel quæ occulte subter eunt: unde & abysmus  
dicta (una haec ex etymologis antea indicatis) nam  
omnes aquæ five torrentes per occultas venas ad mat-  
rem abysmum revertuntur.

*ggregata, sicut in terra aqua, quod aquarium naturam vel  
in quadam penu continent, trahit vero  
hanc in aera sublimem quam voluntate: & tamquam in  
terea quadam cum in nubibus congregata: ut propterea  
dicatur: alibi q̄ duducunt nubes a finibus terrae, & evanescant  
aqua maris, & ita diluvium adveniat.*

*agum maris; Offusione islam; super faciem terrae.*  
*Sicut in utre. Hieron. Quod in utrem. Platerium*  
*Romanum. Auguſt. Caſſitorius, Sicut in utrem. Sym-*  
*machus, οὐναρπός εἰνάρης: Congregavit tamquam in*  
*utre: & Babilon teatrum invicibile in nonnullis exami-*  
*nitibus. In utre. Hieron. Quod in utrem. Platerium*  
*Mythicum lentum attigit; supra sit fatis, Hugo &*  
*Thomas abyslos thesauris condi docent, quanto pec-*catores evadunt sancti, ut Magdalena, Matthæus,**

*ponens transuersum in abfissis, fe  
pluribus obſtructis sequitur autem, ut Euthymius,  
Nicophorus, editione LXX. & deinde, sive utrum  
Dixi ante quoniam ſententia efficaciter hoc est, mente divina,  
videlicet mare in ſimilitudine petris inuenit, neque accedat  
ad quan abfisſis phaſauris. Idcirco ab ſo velut pretiosas  
terris dignas theſauris, hoc est, mente divina,  
denotare conſilia, & iudicia ipsius cura providentiam,  
& ſubrationem, ut pideat.*

ad hanc litteram invenitatem adhuc  
cumfumere. Adiice ex Theodoro & aliis, nubes  
qui pariter intemantur, sed post effusum aquae de-  
scendunt. Sicut litteram fenum invenimus in  
polui, quen arriuit editur anima. Versione Eusebii  
in Ecclesiastico: *Anomali abundans cogitatio eius, et consilium  
illius ab absio (alius re) magno, id est, fa-*

potius quam apud editio vulgata, Latina, & Symmacha, cum præpositione, quamvis desit Hebreicè. Pro-  
prie etiam vertunt alii *acervum*, sive *cumulum*, qui  
etiam significat *montem*.

*loc significavit vox, quæ nunc legitur כָּל: pro qua  
eguan LXX. & alli קָרְבָּל vel קָרְבָּן nos: Similis locus  
Palii LXVII. s. scapula aquila in vere, ubi  
lait. O altitudo divitiarum sapientia: & scientia Dei, 13  
quam incomprehensibilis sunt iudicia ejus, & investiga-  
biles vix esse. Absque simili ammiratio.*

*Græc etiam est ~~ac~~ dono, quasi utrem, de Hebreis  
nomed: & Hiro reddit, quasi acrum,  
aut acero: & illustra locum tempore aliis in libri-*

*et invenit locum totum animi in libro haec dilendi formula pretium ejus infinitum demonstratice: In verbo eius stetis aqua sicut congruit, fatur.*

